

> Retouradres Postbus 20951 2500 EZ Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum 21 augustus 2009

Betreft Aanbieding Nationaal Samenwerkingsprogramma en toelichting op de uitvoering van het NSL

Geachte Voorzitter,

Graag bied ik u hierbij het Kabinetsbesluit Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) aan. Op 10 juli 2009 heeft het kabinet met het NSL ingestemd. Eerder al heeft de Europese Commissie positief gereageerd op het Nederlandse verzoek tot uitstelling cq. opschorting van de Europese grenswaarden (de zogeheten 'derogatie'). De relevante wetwijzigingen, met name de aanpassing van de Wet milieubeheer, zijn per 1 augustus van kracht geworden. Daarmee trad ook het NSL op 1 augustus 2009 in werking.

Ook heeft de Europese Commissie inmiddels ingestemd met het aangepaste plan voor de agglomeratie Heerlen/Kerkrade. Dit was nodig omdat het door de Commissie verleende uitstel voor NO₂ voor deze agglomeratie slechts geldig is tot 1 januari 2013.

Hiermee is een belangrijke mijlpaal bereikt als het gaat om schone lucht. Vanaf nu is het NSL van kracht en dat betekent dat Nederland tijdig de Europese grenswaarden luchtkwaliteit zal realiseren. Uiterlijk in juni 2011 zal Nederland voldoen aan de grenswaarde voor fijn stof (PM₁₀). Uiterlijk op 1 januari 2015 zal Nederland voldoen aan de grenswaarde voor stikstofdioxide (NO₂).

Dit vergt een behoorlijke inspanning, en met het NSL heeft Nederland het instrument om hieraan te kunnen voldoen. Hiertoe bevat het NSL een omvangrijk maatregelenpakket en kent het NSL een uitvoeringsplicht op deze maatregelen. Ook bevat het NSL een monitoringsysteem dat jaarlijks in beeld zal brengen hoe de uitvoering ervoor staat. Indien de resultaten achterblijven, bevat het NSL de verplichting om met aanvullende maatregelen te komen.

Omdat ik bij de inspraak en in het debat met uw Kamer heb toegezegd dat het NSL een transparant instrument is, zullen het NSL en de onderliggende Saneringstool vanaf nu openbaar zijn.

We staan nu voor de uitvoering van het NSL. Omdat het NSL door vele bestuurlijke partijen is vastgesteld is er een breed draagvlak voor het NSL. Daarin zijn vele regionale en rijksprojecten opgenomen en tevens de maatregelen die er uiteindelijk voor moeten zorgen dat de grenswaarden voor luchtkwaliteit op tijd gehaald worden.

De intensieve bestuurlijke samenwerking zal ook in de uitvoeringsfase worden voortgezet. Door middel van het Regionaal Overleg zal ik in contact blijven met de betrokken bestuurders in de regio, om regelmatig terug te horen hoe de uitvoering van het NSL op regionaal/lokaal gebied vorm krijgt en tegen welke problemen gemeenten en provincies bij deze uitvoering aanlopen.

Bij de inwerkingtreding heb ik de bestuurders een informatiepakket gestuurd dat hen kan ondersteunen bij de uitvoering van het NSL. Ik stuur u dit informatiepakket ter informatie mee. Het gaat om de volgende bijlagen:

Bijlage 1: Informatie voor provincies en gemeenten betreffende de uitvoering van het NSL.

Bijlage 2: Systeembeschrijving NSL en onderbouwing van projecten.

Bijlage 3: Melding 'extra of vervangende maatregelen of voorgenomen besluiten'.

Bijlage 4: Fact Sheet meten en rekenen.

Bijlage 5: Het Kabinetsbesluit NSL.

Bijlage 6: Besluit inwerkingtreding NSL.

Ook met uw Kamer hoop ik op een goede samenwerking waar het gaat om de uitvoering van het NSL. In de Wet milieubeheer is vastgelegd dat u wordt gehoord bij alle wijzigingen van het NSL. Datzelfde heb ik u ook toegezegd daar waar het gaat om de jaarlijkse voortgangsrapportage. Vanzelfsprekend ben ik bereid de voortgang van het NSL regelmatig met u te bespreken.

Op deze wijze hoop ik de uitvoering van het NSL vorm te geven en reken ik op een vruchtbare samenwerking met uw Kamer.

Hoogachtend,
de minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

dr. Jacqueline Cramer

**Directoraat -Generaal
Milieubeheer**
Programmabureau
Luchtkwaliteit

Datum
21 augustus 2009

Kenmerk
DGM/NSL2009049904

Bijlage 1:
INFORMATIE VOOR PROVINCIES EN GEMEENTEN BETREFFENDE DE
UITVOERING VAN HET NSL

**Directoraat -Generaal
Milieubeheer**
Programmabureau
Luchtkwaliteit

Verandering in projectonderbouwing.

Datum
21 augustus 2009

Kenmerk
DGM/NSL2009049904

Juridische onderbouwing projecten (artikel 5.16, eerste lid, onder d, Wm)

Met de van kracht wording van het NSL ondergaat de onderbouwing van de effecten van projecten op de luchtkwaliteit een grote verandering. In artikel 5.16 van de Wet milieubeheer is geregeld op welke wijze besluiten kunnen worden onderbouwd. Nu het NSL van kracht is kan ook gebruik worden gemaakt van de grond die omschreven is in het eerste lid, aanhef en onder d, van dat artikel voor de onderbouwing van het aspect luchtkwaliteit als het gaat om een project dat is genoemd of beschreven in het NSL, of als het betrekking heeft op een daarin genoemde ontwikkeling of voorgenomen besluit dat is genoemd of beschreven in het NSL of past binnen, of is in elk geval niet in strijd met het NSL.

Dit brengt een sterke vereenvoudiging van de projectonderbouwing voor het aspect luchtkwaliteit met zich mee. Dat geldt met name wanneer een project herkenbaar (duidelijk omschreven) in het NSL is opgenomen en de projectgegevens niet of niet significant afwijken van de projectgegevens in het NSL. Dan kan namelijk eenvoudigweg naar die gegevens worden verwezen. Als er sprake is van significante afwijkingen van de beschrijving in het NSL, of als de projectgegevens in het NSL ontoereikend zijn, dan moet worden aangetoond dat het project – kort gezegd - (nog) binnen het NSL past. Eventueel kan een berekening daar bij helpen. Als het project niet past binnen het NSL zal het bevoegd gezag dienen te zoeken naar mogelijkheden voor aanpassing van het project en/of de inzet van extra maatregelen als het project op het NSL gebaseerd wordt. In **bijlage 2** vindt u schematisch uitgewerkt hoe een project onderbouwd kan worden. Dit is een **hulpmiddel** waarvan gebruik kan worden gemaakt. Overheden zijn en blijven zélf verantwoordelijk voor de motivering van besluiten met gebruik van de in de wet omschreven gronden.

NIBM (artikel 5.16 Wm, eerste lid, aanhef en onder c.)

Een andere in artikel 5.16 Wm, eerste lid, genoemde grond waarvan overheden gebruik kunnen maken bij de onderbouwing van een project is de 'niet in betekende mate' (NIBM) grond (onder c.). Ingevolge het Besluit niet in betekende bijdragen verschuift de grens bij het van kracht worden van het NSL van 1% naar 3%. Daarmee treedt dan tegelijk de in de Regeling niet in betekende mate gegeven uitwerking van de 3% grens in werking. Projecten waarvan aannemelijk is dat ze maximaal 3% bijdragen aan de concentratie van de buitenlucht van een stof, kunnen zonder nadere onderbouwing doorgang vinden.

Nieuwe ontwikkelingen

Ook nieuwe IBM ontwikkelingen kunnen zich voordoen. Overheden staan dan voor de vraag of besluitvorming over nieuwe IBM ontwikkelingen kan plaatsvinden buiten het NSL om, met name in situaties waarin geen sprake is van een

dreigende overschrijding. In die gevallen kunnen ontwikkelingen ook worden gebaseerd op artikel 5.16, eerste lid, aanhef en onder a of onder b. Natuurlijk moeten we als NSL partners er voor zorgen dat het gebruikmaken van deze grond geen afbreukrisico voor het NSL met zich meebrengt. Het halen van de grenswaarden en daarmee de bewijskracht van het NSL staat bij de uitvoering van het NSL voorop.

**Directoraat -Generaal
Milieubeheer**
Programmabureau
Luchtkwaliteit

Datum
21 augustus 2009

Kenmerk
DGM/NSL2009049904

Meldingen (artikel 5.12 leden 12, 13, 14)

Ruimtelijke ontwikkeling is een flexibel proces met een eigen dynamiek. Om hier op in te spelen bestaat de mogelijkheid om nieuwe projecten en maatregelen toe te voegen aan het NSL. Daartoe kan het NSL worden gewijzigd of kan gebruik worden gemaakt van de meldingsprocedure. Voorwaarde voor de meldingsprocedure is dat aannemelijk wordt gemaakt dat de aanpassing per saldo een positief of vergelijkbaar effect heeft op de luchtkwaliteit. Daarmee wordt ervoor gezorgd dat de NSL-balans tussen projecten en maatregelen in stand blijft. Bij de melding wordt aangegeven welke maatregelen of projecten het betreft, welke samenhang er is tussen die maatregelen en de projecten, op welke termijn die getroffen worden en wat de effecten zijn op de luchtkwaliteit. De minister moet instemmen met de melding en neemt hieromtrent binnen 6 weken een besluit. Als de minister niet reageert binnen 6 weken is de instemming van rechtswege gegeven. Daarna dient het bestuursorgaan dat de melding heeft gedaan binnen 6 weken na het verkrijgen van de instemming kennis te geven van de wijzigingen en de verleende instemming.

Meldingen moeten worden ingediend bij InfoMil via meldingenNSL@infomil.nl. Een uitleg over de meldingsprocedure vindt u in **bijlage 3**.

Ondersteuning bij de uitvoering

U kunt evenals voorheen met vragen over de werking van het NSL terecht bij de Helpdesk van InfoMil. Deze is op werkdagen tussen 9:00 en 12:00 uur telefonisch te bereiken op (070) 373 55 75 en via het contactformulier op de website (<http://www.infomil.nl/helpdesk/vragen-overheid/>). Steeds terugkerende vragen inclusief de antwoorden zullen op de website www.infomil.nl komen te staan. Daarnaast wil VROM in de beginperiode van het NSL actief meedenken als er vragen zijn omtrent de onderbouwing, met name in complexe situaties. Indien u hier behoefte aan heeft kunt u contact opnemen met de Helpdesk van InfoMil. Indien ondersteuning mogelijk is zal VROM contact met u opnemen om een afspraak te beleggen.

Verder zal VROM een aantal vuistregels opstellen die kunnen worden gehanteerd bij zowel de projectonderbouwing (wanneer is er sprake van een significante afwijking) als de meldingen (wanneer is er sprake van een vergelijkbaar effect).

Een eerste versie zal in september gereed zijn.

Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat VROM projectonderbouwing gaat 'keuren'. Uw gemeente is zelf verantwoordelijk voor de motivering van besluiten met gebruik van de in de wet omschreven gronden. Uw gemeente kan daarin haar eigen keuzes in maken.

**Directoraat -Generaal
Milieubeheer**
Programmabureau
Luchtkwaliteit

Datum
21 augustus 2009

Kenmerk
DGM/NSL2009049904

Uitvoering maatregelen

Het NSL staat of valt met de uitvoering van maatregelen die gericht zijn op het tijdig voldoen aan de Europese grenswaarden luchtkwaliteit.

VROM houdt via de jaarlijkse monitoring nauwkeurig bij welke maatregelen wanneer zijn uitgevoerd en wat de daadwerkelijke ontwikkeling van de luchtkwaliteit is. Als blijkt dat er te weinig gebeurt en knelpunten niet (tijdig) worden weggenomen zullen overheden daar door VROM op worden aangesproken. Inzet van VROM is dat maatregelen die beschreven zijn in het NSL, of vervangers daarvan, daadwerkelijk worden uitgevoerd, en overheden worden gehouden aan de uitvoeringsplicht zoals die in de wet is opgenomen. Als een maatregel naar het oordeel van de minister van VROM, i.o.m. gevoelen ministerraad en gehoord de Eerste en Tweede Kamer, niet langer nodig is om een grenswaarde te bereiken of daaraan te blijven voldoen (en dit ook zo wordt verwerkt in het NSL) kan een overheid van de plicht tot uitvoering worden ontheven. In dat geval dienen de middelen te worden gerestitueerd. Deze middelen kunnen worden ingezet voor de laatste tranche van de NSL-gelden die het Rijk beschikbaar stelt (art. 4 Subsidieregeling programmafinanciering lokale luchtkwaliteitsmaatregelen (Staatscourant 2008, nr. 196)).

In 2011 vindt een mid term review plaats van het NSL en met name van het effect van de projecten en maatregelen. Dat is het moment waarop bekeken wordt of een herschikking van middelen gewenst is en voor welke situaties de 4^e tranche moet worden ingezet. Om hier goed op voorbereid te zijn zal VROM in 2010 (na de eerste monitoringsronde) een ronde maken langs de regio's om te bekijken hoe de uitvoering van de maatregelen verloopt, welke extra inzet noodzakelijk is en waar eventueel maatregelen kunnen worden geschrapt.

Monitoring NSL

In 2010 gaat de monitoring van het NSL van start volgens het Protocol Monitoring. Daarover zult u in het najaar nader worden geïnformeerd. Momenteel wordt een pilot monitoring uitgevoerd, die zal leiden tot een draaiboek.

Er functioneert een voorlopige Overleggroep monitoring die betrokken is bij de ontwikkelingen rond de monitoring en andere zaken rond de uitvoering van het NSL. Door InfoMil wordt op 24 november in Rotterdam een voorlichtingsdag over het NSL en de monitoring georganiseerd.